Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U001938

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Браїлко Ігор Анатолійович

2. Ihor Brailko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9322-5158

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 022

Назва наукової спеціальності: Дизайн

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Дизайн

Дата захисту: 01-07-2026

Спеціальність за освітою: Дизайн

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14041

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.11, 18.07.51, 18.32

Тема дисертації:

1. Формотворення в дизайні сучасної жіночої зачіски: джерела інспірацій та технології

2. Shaping in the design of modern women's hairstyles: sources of inspiration and technology

Реферат/анотація:

1. Дослідження присвячене вивченню сутності та складових категорії «формотворення зачіски» як відображення процесу створення дизайнером індивідуального образу людини. У прикінцевих висновках наголошено, що зачіска є одним із найдавніших і водночас найдинамічніших засобів формування зовнішнього образу людини. Формотворення зачіски як наукова категорія охоплює сукупність проєктних, художніх і технологічних рішень, спрямованих на створення індивідуального образу людини засобами стрижки, фарбування, укладання та декорування волосся. Формотворення зачіски – це не стихійний творчий акт, а структурований процес із власною внутрішньою логікою, що складається з трьох послідовних етапів: передпроєктного аналізу, формотворчого пошуку та технологічної реалізації задуму. З'ясовано, що кожна значна формотворча концепція кінця XIX – XX ст. – це цілісна система з власною філософією і технологією. Техніка «хвилі Марселя» заклала основи систематизованого гарячого укладання; перманентне завивання Карла Несслера відкрило можливість тривалої зміни форми зачіски; об'ємна зачіска з шиньйоном Александра де Парі розширила діапазон образних рішень на основі органічного моделювання. Геометрична

концепція Відала Сассуна, побудована на чотирьох принципах – форми, лінії, текстури і руху, – докорінно змінила підхід до стрижки і досі є основою академічної перукарської освіти у провідних школах світу. Констатовано, що формотворчі концепції провідних дизайнерів зачіски першої чверті XXI ст. структуровані кількома стійкими напрямами. Фантазійна зачіска будується на художньому вираженні із залученням нетрадиційних кольорів, складних кіс, об'ємних форм і постижерних виробів; її джерелами слугують кінематограф, казкові та міфологічні образи. Авангардна зачіска розглядає волосся як скульптурний матеріал і засіб художнього висловлювання, де форма підпорядкована ідеї. Природа залишається одним із найстабільніших джерел інспірацій: методологія біонічного формотворення, апробована в авторській зачісці на основі образу хризантеми, підтверджує, що природний об'єкт може стати повноцінною проєктною основою – від силуету до колірного рішення. Етнічні мотиви в сучасному дизайні зачіски є органічним культурним діалогом: аналіз колекцій GUNIA Project, Yuliya Magdych, Chernikova та авторської роботи для OPIUMRED magazine засвідчує, що український етнодизайн послідовно виводить національну спадщину на рівень глобального fashion-дискурсу. Доведено, що концепція «Quiet luxury» реалізує в дизайні зачіски принципи стриманої елегантності та позачасовості. Її технологічним втіленням є техніка фарбування Air Touch, що забезпечує плавний перехід кольору, мінімізує пошкодження волосся і створює ефект природного вигоряння. Взаємозв'язок кольору і форми є фундаментальним принципом сучасного дизайну зачіски: колір здатен коригувати об'єм, підкреслювати геометрію стрижки та змінювати сприйняття пропорцій обличчя. Три ключові принципи поєднання кольору і форми – цілісність, акцентування та динаміка – визначають логіку побудови зачіски як художньо-проєктного об'єкта. Синтез сценічного і перукарського мистецтва розширює цей взаємозв'язок до рівня повноцінного художнього образу: зачіска у театральній, кінематографічній або конкурсній постановці є самостійним засобом виразності, здатним передавати характер персонажа, епоху і психологічний стан. Звернено увагу, що міжнародні конкурсні платформи – IBI Awards, CHAMPION FEST, British Hairdressing Awards – виконують функцію професійного барометра, фіксуючи актуальні формотворчі тенденції раніше, ніж вони отримують теоретичне осмислення в науці. Поява номінації для робіт, створених із залученням штучного інтелекту, свідчить про входження цифрових технологій у сферу формотворення зачіски як повноправного проєктного інструменту. Практичні результати дослідження – триетапна модель формотворення зачіски, алгоритм обґрунтування колористичного рішення та авторські роботи – впроваджено в навчальний процес і підтверджено актами про впровадження. Ключові слова: дизайн зачіски, інноваційний дизайн, форма зачіски, формотворення, методи формотворення, імідж, стиль, художній образ, образ людини, індустрія моди.

2. The research is devoted to studying the essence and components of the category of "hairstyle shaping" as a reflection of the process of creating an individual image of a person by a designer. The source base of the study is samples of women's hairstyles made by foreign and Ukrainian masters of the 20th and first quarter of the 21st centuries, recorded in fashion photographs published in printed and online fashion publications, fashion week chronicles, on websites and social networks of hair designers, on the websites of Fashion Weeks, and in publications by fashion historians and analysts. The final conclusions emphasize that hairstyle is one of the oldest and at the same time most dynamic means of shaping a person's external image. Forming hairstyles as a science category covers a combination of design, artistic and technological solutions aimed at creating individual image of a person with means for cutting, coloring, styling and decorating hair. Shaping hairstyles are not spontaneous creative act, but structured process from own internal logic that consists of three consecutive stages: pre-design analysis, formative search and technological implementation idea. It has been found that each significant form-making concept of the late 19th – 20th centuries is a holistic system with its own philosophy and technology. The "Marseille wave" technique laid the foundations of systematic hot styling; Karl Nessler's permanent hair perm opened up the possibility of long-term changes in hairstyle shape; Alexandre de Paris voluminous chignon hairstyle expanded the range of figurative solutions based on organic modeling. Vidal Sassoon's geometric concept, built on four principles – form, line, texture and movement, – radically changed the approach to haircuts and is still the basis of academic hairdressing education in leading schools around the world. It is stated that the form-making concepts of leading hairstyle designers of the first quarter of the 21st century are structured by several stable

directions. Fantasy hairstyle is built on artistic expression with the involvement of non-traditional colors, complex braids, voluminous shapes and post-it products; its sources are cinema, fairy-tale and mythological images. Avant-garde hairstyle considers hair as a sculptural material and a means of artistic expression, where the form is subordinate to the idea. Nature remains one of the most stable sources of inspiration: the methodology of bionic shaping, tested in the author's hairstyle based on the image of a chrysanthemum, confirms that a natural object can become a full-fledged design basis – from silhouette to color solution. Ethnic motifs in modern hairstyle design are an organic cultural dialogue: analysis of the GUNIA Project, Yuliya Magdych, Chernikova and the author's work for OPIUMRED magazine proves that Ukrainian ethnodesign consistently brings national heritage to the level of global fashion discourse. The concept of "Quiet luxury" has been proven to implement the principles of understated elegance and timelessness in hair design. Its technological embodiment is the Air Touch dyeing technique, which ensures a smooth color transition, minimizes hair damage and creates a natural burnout effect. The relationship between color and shape is a fundamental principle of modern hairstyle design: color is able to adjust volume, emphasize the geometry of the haircut and change the perception of facial proportions. Three key principles of combining color and shape – integrity, accentuation and dynamics – determine the logic of constructing a hairstyle as an artistic and design object. The synthesis of stage and hairdressing art expands this relationship to the level of a full-fledged artistic image: a hairstyle in a theatrical, cinematic or competitive production is an independent means of expression, capable of conveying the character of the character, era and psychological state. It was noted that international competition platforms – IBI Awards, CHAMPION FEST, British Hairdressing Awards – serve as a professional barometer, capturing current styling trends before they receive theoretical understanding in science. The emergence of a nomination for works created with the involvement of artificial intelligence indicates the entry of digital technologies into the field of hairstyle styling as a full-fledged design tool. The practical results of the research – a three-stage model of hairstyle styling, an algorithm for substantiating a coloristic solution, and author's works – have been implemented in the educational process and confirmed by acts of implementation. Keywords: hairstyle design, innovative design, hairstyle shape, shaping, shaping methods, image, style, artistic image, human image, fashion industry.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Браїлко І. А. Формотворення зачіски як об'єкт дослідження в дизайні. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія «Мистецтвознавство». 2023. Вип. 48. С. 136–143.
- 2. Браїлко І. А. Формотворчі концепції провідних дизайнерів зачіски кінця XIX – XX століття. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. Вип. 75. Т. 1. С. 35–44.
- 3. Браїлко І. А. Естетичні принципи геометрії в авторській зачісці Відала Сассуна. Теорія та практика дизайну. 2024. Вип. 34. С. 172–179.
- 4. Браїлко І. А. Концепція «Quiet luxury» в сучасному дизайні зачіски. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2025. Вип. 51. С. 535–541.
- 5. Браїлко І. А. Динаміка розвитку професійних основ дизайну зачіски в Україні в контексті світових тенденцій. Архітектоніка соціалізації : людина в ландшафті культури : колект. монографія. Warsaw : East European Association of Scientists, 2026. С. 109–127.

- 6. Браїлко І. А. Зачіска як засіб культурної самоідентифікації. Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство :зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 22–23 берез. 2023 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2023. Ч. 1. С. 176–179.
- 7. Браїлко І. А. Силует як засіб виразності форми зачіски. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 7–8 квіт. 2023 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2023. С. 69–73.
- 8. Браїлко І. А. Алгоритм обґрунтування колористичного рішення зачіски. Актуальні проблеми сучасності. Молодіжна наука 2023 : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих вчених, м. Київ, 24–25 листоп. 2023 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2023. С. 160–163.
- 9. Brailko I. European traditions in the work of ukrainian hair designer Vyacheslav Dudenko. Eurointegration in Art, Science and Education: Experience, Development Perspectives: Abstracts International Scientific-Practical Conference, Klaipėda University, Lithuania, 2024, 08 Mar. 08. Klaipėda, 2024. P. 29–32.
- 10. Браїлко І. А. Зачіска як складова сценічного образу. Актуальні проблеми сучасності. Молодіжна наука КНУКіМ – 2024 : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 8–9 листоп. 2024 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2024. С. 144–146.
- 11. Браїлко І. А. Мотиви і образи природи у формотворчих і колористичних рішеннях зачіски. Актуальні проблеми сучасного дизайну : зб. матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 25 квіт. 2025 р. Київ : КНУТД, 2025. Т. 1. С. 98–102.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дихнич Людмила Петрівна

2. Liudmyla Dykhnych

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1778-7551

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дерман Лілія Миколаївна

2. Liliia Derman

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7408-7645

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кротова Тетяна Федорівна

2. Tetiana Krotova

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2282-0029

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221108035; https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAX-5577-2020; https://scholar.google.com.ua/citations?user=Y12FgFcAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, Київ, 01011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оборська Світлана Валентинівна

2. Svitlana V. Oborska

Кваліфікація: к. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3148-6325

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пенчук Олександра Петрівна

2. Oleksandra Penchuk

Кваліфікація: к. т. н., доц., 17.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3092-9780

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Варивончик Анастасія Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Варивончик Анастасія Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Крилова Оксана Сергіївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна